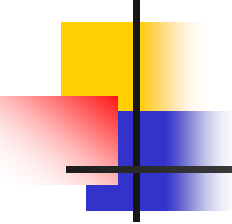

Masarykova základní škola, Stará Paka, okres Jičín

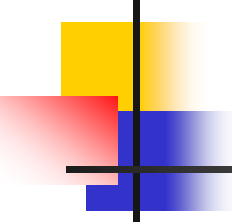
Název šablony:	PRIR2 – Inovace a zkvalitnění výuky v oblasti přírodních věd
Vzdělávací oblast/oblast dle RVP:	6 – Člověk a příroda
Okruh dle RVP:	6 – 4 - Zeměpis
Tematická oblast:	Česká republika
Název vzdělávacího materiálu (výstižný popis tématu):	Moravskoslezský kraj Žák získá konkrétní představu o funkci kraje jako správní jednotky, přírodních zajímavostí a jeho hospodářského postavení v rámci České republiky. Materiál slouží k výkladu, shrnutí učiva a opakování.
Kód vzdělávacího materiálu:	Prir- ...
Ročník:	IX.
Datum odučení vzdělávacího materiálu:	
Jméno autora:	Mgr. Pavel Antoš

Moravskoslezský kraj

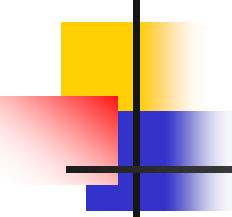

Budova Krajského úřadu Moravskoslezského kraje

Základní údaje

- Krajské město: Ostrava
- Rozloha: 5 427 km²
- Počet obyvatel: 1 259 791
- Hustota zalidnění: 230 obyvatel/km²
- Nejvyšší bod: Praděd (1491 m n. m.)
- Historické země: Morava + Slezsko
- Počet okresů: 6
- Počet správních obvodů obcí s rozšířenou působností: 22

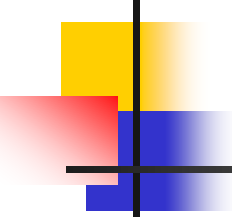

Poloha kraje

- **Moravskoslezský kraj** (od ledna 2000 do května 2001 *Ostravský kraj*) je jedním ze 14 vyšších územních samosprávných celků v Česku.
- Z větší části leží v Českém Slezsku, zbývající část zabírá sever Moravy. Na jihu sousedí se Zlínským krajem, na západě s Olomouckým krajem, na severu s polskými vojvodstvími Opolským a Slezským, na jihovýchodě s Žilinským krajem na Slovensku.
- Na území kraje se nacházejí čtyři euroregiony – Beskydy, Praděd, Silesia a Těšínské Slezsko.

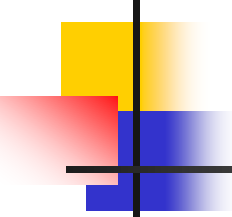

Ostrava - pohled na areál Nové huti

Přírodní podmínky

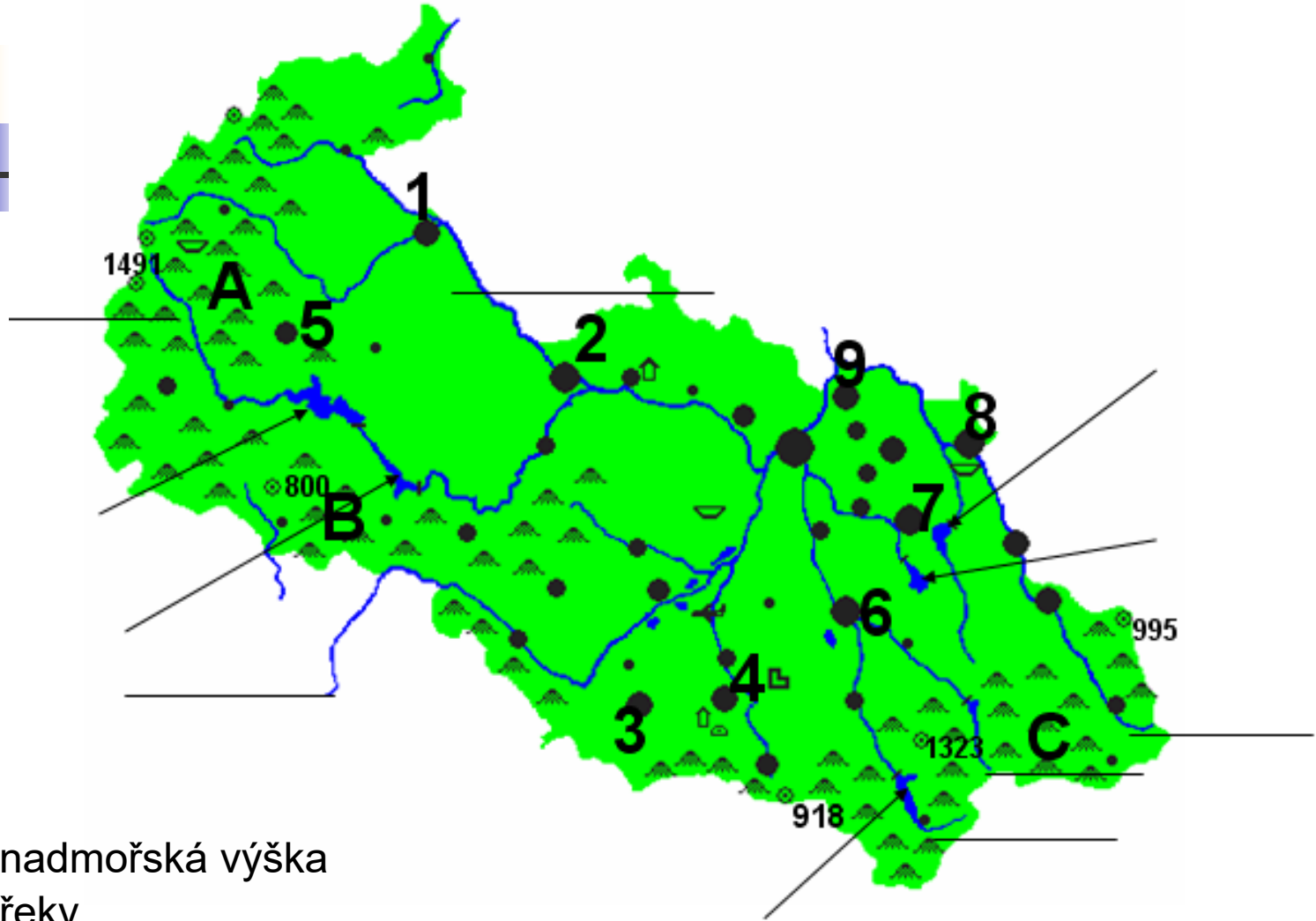
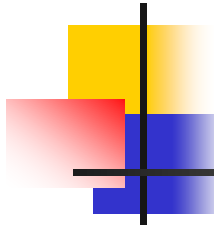
- Horopisně leží území kraje na rozhraní Českého masívu a vnějších Západních Karpat.
- Nejvyšším pohořím je **Hrubý Jeseník** (Praděd, 1491 m), jenž patří k Českému masívu a Moravskoslezský kraj se o něj dělí se sousedním Olomouckým krajem. Na opačném, jihovýchodním konci kraje se zvedají **Moravskoslezské Beskydy** (Lysá hora, 1323 m), které přecházejí do Zlínského kraje, na Slovensko i do Polska. Severovýchod se svažuje do **Ostravské pánve** kolem řeky Odry a jejích přítoků.
- Většinu území kraje odvodňuje řeka **Odra** a její přítoky do Baltského moře. Pouze z části **Nízkého Jeseníku** kolem Rýmařova a drobných území okresu Nový Jičín odtékají vody do povodí řeky **Moravy**, tedy do Černého moře.
- I když je kraj spojován především s průmyslovým Ostravskem, nachází se v něm i cenné přírodní oblasti, jež jsou chráněny v rámci tří chráněných krajinných oblastí: **Beskydy** (rozlohou 1160 km²; včetně zlínské části největší CHKO v Česku), **Jeseníky** a **Poodří**.

Průmysl a doprava

- Díky ložiskům černého uhlí v ostravsko-karvinské pánvi a na ně vázaným hutním a dalším průmyslem patřila tato část kraje už za Rakousko-Uherska k nejdůležitějším průmyslovým oblastem. V souvislosti se současným útlumem těžkého průmyslu zde ovšem značně roste nezaměstnanost. Dlouho bude také trvat obnova poškozeného životního prostředí.
- Přes polovinu území kraje zabírá zemědělská půda, dalších 35 % připadá na lesní plochy (zejména v horských oblastech Jeseníků a Beskyd).
- Z hlediska dopravní infrastruktury je trvalí absence přímého napojení na dálniční síť, která není dosud do kraje přivedena.
- Moravskoslezský kraj protínají dva železniční tahy evropského významu.

Doplňte chybějící informace do mapy

⊗ nadmořská výška

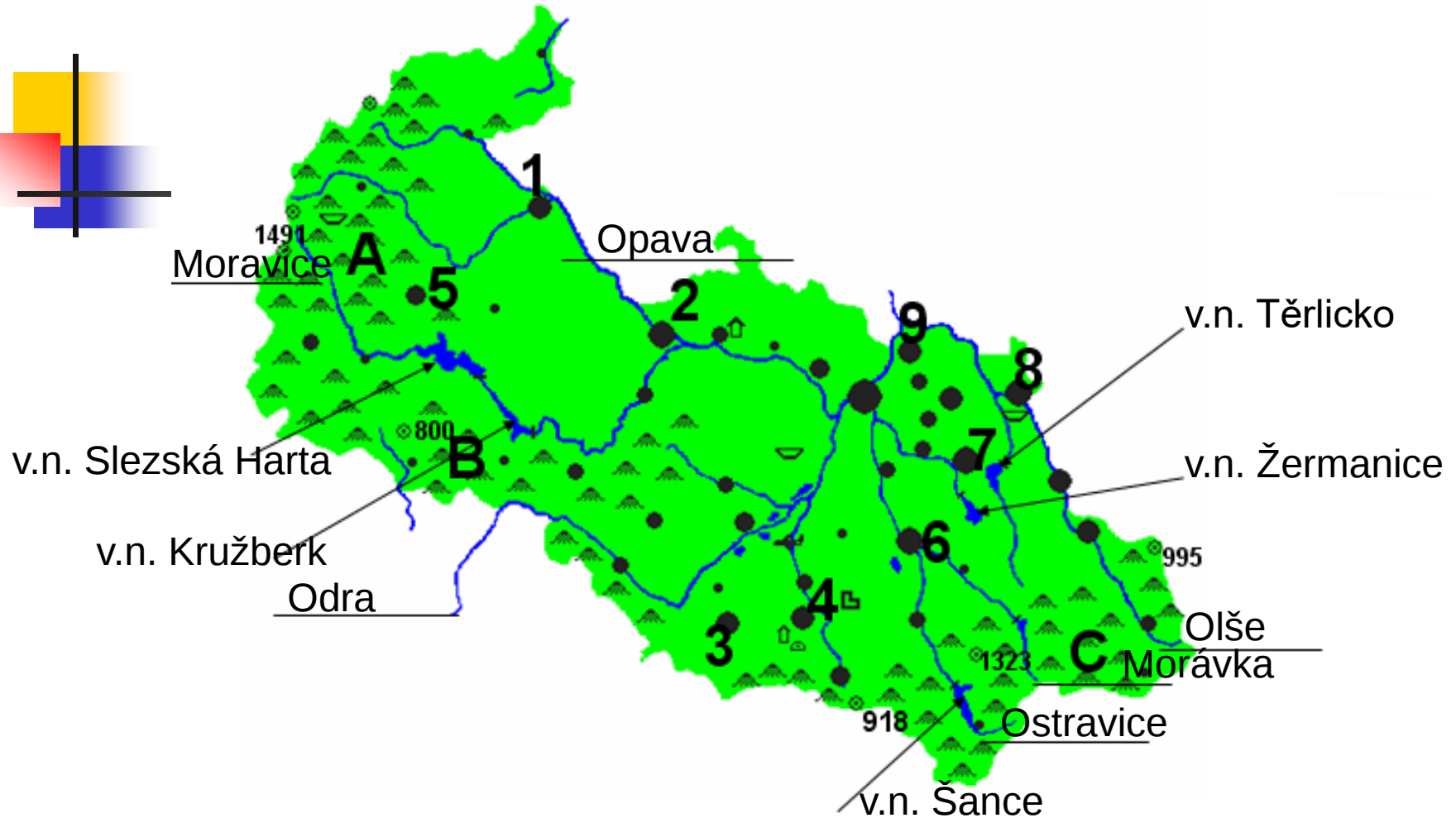
— řeky

→ vodní nádrže

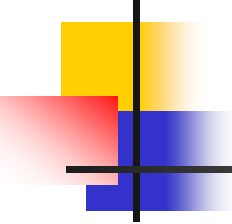
1, 2, ..., 9 - města

A, B, C - pohoří

Doplňte chybějící informace do mapy - řešení

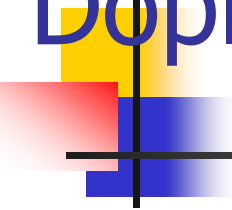
800 – Slunečná, 918 – Radhošť, 995 – Velká Čantoryje, 1323 – Lysá h., 1491 – Praděd
1 – Krnov, 2 – Opava, 3 – Nový Jičín, 4 – Kopřivnice, 5 – Bruntál, 6 – Frýdek-Místek,
7 – Havířov, 8 – Karviná, 9 – Bohumín
A – Hrubý Jeseník, B – Nízký Jeseník, C – Moravskoslezské Beskydy

Doplňte kde se stékají řeky:

- Opava a Opavice
- Odra a Ostravice
- Morávka a Ostravice
- Stonávka a Olše

Doplňte kde se stékají řeky (řešení):

- Opava a Opavice – KRNOV
- Odra a Ostravice - OSTRAVA
- Morávka a Ostravice – FRÝDEK-MÍSTEK
- Stonávka a Olše - KARVINÁ

Poznáš podle obrázků o jaké vrcholy hor se jedná?

Zjistěte informace o těchto pojmech:

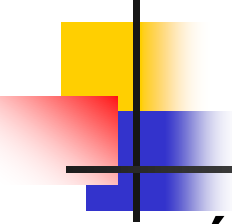
- **Pustevny**
- **Tatra**
- **Sigmund Freud**
- **Johann Gregor Mendel**
- **Stodolní ulice**

[Další nej Moravskoslezského kraje najdete ZDE](#)

Zjistěte informace o těchto pojmech:

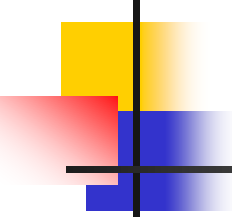

- **Pustevny** - na Radhošti se svými typickými domy Maměnkou a Libušínem od architekta Dušana Jurkoviče.
- **Tatra** - Kopřivnice, město proslavené výrobou automobilů značky Tatra (založeno 1850).
- **Sigmund Freud** - rodák z Příbora, známý vídeňský lékař a psychiatr, zakladatele psychoanalýzy.
- **Johann Gregor Mendel** - rodák z Vražné u Oder, zakladatel moderní genetiky.
- **Stodolní ulice** – ulice v Ostravně na niž a v její bezprostřední blízkosti se nachází největší koncentrace hospod, restaurací a putyk v České republice.

Závěrečné shrnutí

1. Území kraje patří k nejprůmyslovějším oblastem ČR (těžba černého uhlí, hutní průmysl, těžké strojírenství). Odvětví prochází útlumovým programem – vysoká nezaměstnanost.
2. Důsledkem průmyslu je znečištění životního prostředí a velká koncentrace obyvatelstva (více než 65% lidí žije ve městech nad 20 tisíc obyvatel – Karviná, Havířov, Třinec, Frýdek-Místek, Opava atd.).
3. Hlavním střediskem je Ostrava, třetí největší město republiky.

Seznam literatury

- Zeměpis pro 8. a 9. ročník základní školy a nižší ročníky víceletých gymnázií Česká republika, Fortuna 2005
 - Česká republika – sešitový atlas pro základní školy a víceletá gymnázia, Kartografie Praha 2006
 - http://www.jindrichpolak.wz.cz/skola_prezentace9.php
 - http://cs.wikipedia.org/wiki/Moravskoslezsk%C3%BD_kraj
-
- Materiál je určen pro bezplatné využívání pro potřeby výuky a vzdělávání. Jakékoli další využití podléhá Autorskému zákonu.